

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αν. Φ.: 82

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Φίλιππο Φόρτωμα

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2790/31.7.25 Αναφορά με θέμα:
« Αίτημα για ενιαία και αναλογική αμοιβή δικαιωμάτων για χρήση μουσικής και
ενιαίο τρόπο είσπραξης αυτής μέσω της ύπαρξης ενός οργανισμού »

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2790/31.7.25 Αναφοράς του
Βουλευτή κ. Φίλιππου Φόρτωμα και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη
μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Καμία αύξηση στον αριθμό των οργανισμών είσπραξης πνευματικών και
συγγενικών δικαιωμάτων δεν έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια.

Ειδικότερα, στο πεδίο των μουσικών έργων **λειτουργούν νομίμως, δηλαδή με
άδεια του Υπουργείου Πολιτισμού, μόνο οι ακόλουθοι τρεις (3) Οργανισμοί
Συλλογικής Διαχείρισης (ΟΣΔ):**

- **«Η ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ»** (ΦΕΚ 323 Β΄ 18/03/2003),
- **«ΈΝΩΣΗ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΕΔΕΜ»** (ΦΕΚ 561 Β΄ 21/02/2020), και
- Ο ενιαίος οργανισμός **«GEA – GRAMMO, ΕΡΑΤΩ, ΑΠΟΛΛΩΝ»** (ΦΕΚ 3245 Β΄ 30/12/2011).

Οι δύο πρώτοι ΟΣΔ διαχειρίζονται τα πνευματικά (περιουσιακά) δικαιώματα των
δημιουργών μουσικών έργων, εκπροσωπώντας ο καθένας διαφορετικό
ρεπερτόριο, το οποίο και έχουν αναρτημένο στις ιστοσελίδες τους.

Ο ΟΣΔ GEA εκπροσωπεί συγγενικά δικαιώματα ως “οργανισμός-ομπρέλα” που
συστάθηκε από τους τρεις επί μέρους ΟΣΔ – μέλη του, δηλαδή τους ΟΣΔ
«GRAMMO» (διαχείριση συγγενικών δικαιωμάτων παραγωγών φωνογραφημάτων
-δισκογραφικών, ιδίως εταιρειών), «ΕΡΑΤΩ» (διαχείριση συγγενικών δικαιωμάτων
τραγουδιστών/ερμηνευτών) και «ΑΠΟΛΛΩΝ» (διαχείριση συγγενικών δικαιωμάτων
εκτελεστών καλλιτεχνών/μουσικών).

Σύμφωνα με το εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο, οι τρεις ανωτέρω κατηγορίες δικαιούχων δικαιούνται να λαμβάνουν ενιαία και εύλογη αμοιβή για τη δημόσια εκτέλεση, τη διάθεση προς το κοινό και τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση των ηχογραφημάτων τους. Η διαχείριση της αμοιβής αυτής γίνεται υποχρεωτικά μέσω συλλογικής διαχείρισης, γεγονός που σημαίνει ότι **αποκλειστικά αρμόδιοι για τη συλλογή και απόδοσή της είναι μόνο οι αδειοδοτημένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού Οργανισμοί Συλλογικής Διαχείρισης (ΟΣΔ), αποκλειόμενης οποιαδήποτε άλλης μη αδειοδοτημένης οντότητας.**

Β. Όλοι οι ΟΣΔ έχουν τη νομική μορφή αστικών μη κερδοσκοπικών συνεταιρισμών. Η λειτουργία τους διέπεται, δηλαδή, από το δίκαιο περί συνεταιρισμών, ενώ, παράλληλα, υπόκεινται σε καθεστώς εποπτείας και ελέγχου, σύμφωνα με τον ν. 4481/2017 (ΦΕΚ 100 Α΄ 20.07.2017) περί συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, έχοντας πλήθος υποχρεώσεων λογοδοσίας, αναφοράς και διαφάνειας.

Επιπλέον, για την ενίσχυση της διαφάνειας, ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ) διατηρεί στην ιστοσελίδα του (www.opi.gr) ενημερωμένες λίστες των ΟΣΔ και των ανεξάρτητων οντοτήτων διαχείρισης και ενημερώνει καθημερινά το κοινό για τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις.

Γ. Ως προς τη χρήση μουσικής, σύμφωνα με την πάγια εθνική και ευρωπαϊκή νομολογία, τεκμαίρεται η χρήση προστατευόμενου ρεπερτορίου, όταν γίνεται σε χώρους όπου είναι εγκατεστημένες συσκευές ήχου ή τηλεόρασης, ή όταν η δημόσια εκτέλεση γίνεται μέσω μέσων που δεν ελέγχονται από τον χρήστη.

Η διαμόρφωση των αμοιβών ρυθμίζεται από τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 23 του ν.4481/2017, όπως ισχύει, σε συμμόρφωση και με τις προβλέψεις με της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Ειδικότερα, οι χρεώσεις πρέπει να είναι εύλογες, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την οικονομική αξία της χρήσης των δικαιωμάτων στο εμπόριο, τη φύση και την έκταση της χρήσης των έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας, καθώς και την οικονομική αξία των υπηρεσιών που παρέχει ο ΟΣΔ στον χρήστη.

Επιπλέον, κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή των αμοιβολογιών τους, οι ΟΣΔ υποχρεούνται να εφαρμόζουν αντικειμενικά κριτήρια, να ενεργούν χωρίς αυθαιρεσία και να αποφεύγουν καταχρηστικές διακρίσεις. Ο καθορισμός των κριτηρίων, καθώς και η διαμόρφωση και μεταβολή του ύψους των αμοιβών, ανήκει στην αρμοδιότητα των ΟΣΔ, δεδομένης και της νομικής τους μορφής ως αστικών συνεταιρισμών, βάσει της αρχής του αυτοδιοίκητου που διέπει τη λειτουργία τους.

Σημειώνεται επίσης ότι ο νόμος, για την εξισορρόπηση των αντιτιθέμενων συμφερόντων μεταξύ δικαιούχων και χρηστών, προβλέπει τη δυνατότητα σύναψης συλλογικών συμφωνιών μεταξύ ΟΣΔ και αντιπροσωπευτικών ενώσεων χρηστών, όπως τα ξενοδοχειακά και εμπορικά επιμελητήρια. Οι συμφωνίες αυτές, που προκύπτουν μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων, προσφέρουν ευνοϊκούς όρους στους χρήστες και είναι ευρέως διαδεδομένες. Ο ΟΠΙ έχει αναρτημένες στην ιστοσελίδα του όλες τις σχετικές συμφωνίες. Παράλληλα, οι χρήστες έχουν τη δυνατότητα να προσφεύγουν σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

Δ. Τέλος, σε ό,τι αφορά το ζήτημα της ένταξης των οργανισμών σε έναν ενιαίο φορέα, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το ν. 4481/2017, την αρχή του αυτοδιοίκητου, όπως απορρέει από το συνεταιριστικό δίκαιο (ν. 1167/1986), καθώς και τη συνταγματικά κατοχυρωμένη οικονομική ελευθερία, δεν είναι επιτρεπτή η υποχρεωτική συγχώνευση, συνένωση ή ενοποίηση ΟΣΔ. Μια τέτοια απόφαση μπορεί να ληφθεί μόνο από τη Γενική Συνέλευση κάθε ΟΣΔ, με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, όπως προβλέπεται στα οικεία καταστατικά τους. Επιπλέον, η ελεύθερη λειτουργία οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, διασφαλίζεται ρητά και από την Οδηγία 2014/26/ΕΕ.

Ο ΟΠΙ, ωστόσο, έχει ήδη θέσει το ζήτημα σε αντιπροσωπευτικές ενώσεις χρηστών, όπως Επιμελητήρια και άλλους φορείς, και έχει πραγματοποιήσει σειρά συζητήσεων σχετικά με την πιθανότητα ίδρυσης ενός ενιαίου φορέα, τουλάχιστον για συγκεκριμένες αρμοδιότητες, με ιδιαίτερη έμφαση στις εξωτερικές σχέσεις των ΟΣΔ με τους χρήστες.

Όπως προκύπτει λοιπόν από τα ανωτέρω, το Υπουργείο Πολιτισμού, και μέσω της εποπτείας που ασκεί στον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ), ενεργεί με συνοχή και τεκμηρίωση στη ρύθμιση θεμάτων συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, προωθώντας, σε διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, νομοθετικές ρυθμίσεις και προσαρμογές που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις, ενισχύοντας τη διαφάνεια, αποσκοπώντας πρωτίστως στην προστασία των δημιουργών και διασφαλίζοντας τη δίκαιη στάθμιση των δικαιωμάτων όλων των μερών.

Ο Υφυπουργός Πολιτισμού

Ιάσωνας Φωτήλας

Εσωτερική Διανομή:

- 1.Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού
- 2.Γραφείο Γενικής Γραμματέως Σύγχρονου Πολιτισμού
- 3.ΓΔΣΠ
- 4.ΟΠΙ